

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

Kliimaministeerium
Tauno.Hilimon@kliimaministeerium.ee

Teie 08.09.2025 nr

Meie 22.09.2025 nr 2.3-4/25/2895-2

Arvamuse avaldamine eelnõule (Elektrisüsteemi toimimise võrgueeskiri)

Täname, et saatsite Andmekaitse Inspeksioonile (AKI) arvamuse avaldamiseks Vabariigi Valitsuse 14. veebruari 2019. a määruse nr 10 „Elektrisüsteemi toimimise võrgueeskiri“ (edaspidi: eeskiri) muutmise eelnõu (edaspidi: eelnõu).

Meil on esitatud eelnõu osas järgmised tähelepanekud.

Eelnõu § 1 punktiga 1 täiendatakse eeskirja § 30 lõigetega 6–8. Kavandatava lõike 6 punkt 3 näeb ette, et kauglugemisseade vastab õigusaktidega kehtestatud tarbijakaitse ja isikuandmete kaitse nõuetele, sealhulgas isikuandmete kaitse seaduse, selle rakendusaktide ja Euroopa Liidu õigusaktidega kehtestatud asjakohastele nõuetele. Seletuskirjas on täpsustatud, et *lõikes 6 sätestatakse kauglugemisseadmete andmekaitsevenõuded ning et sätte eesmärk on tagada, et võrguettevõtja paigaldatav kauglugemisseade vastab küberturvalisust käsitlevatele regulatsioonidele ja tagatud on tarbijate isikuandmete kaitse. Täpsustus tehakse eelkõige õigusselguse parandamiseks, ega too võrguettevõtjale kaasa täiendavaid olemasolevates õigusaktides kehtivaid nõudeid. Võrguettevõtja peab juba täna lähtuma küberturvalisuse seaduses, isikuandmete kaitse seaduses ja EL määrustes sätestatud nõuetest. Asjakohased EL määrused on muuhulgas (EL) 2019/943, (EL) 2024/1366 ja (EL) 2016/679.*

AKI peab vajalikuks selgitada, et ülaltoodud säte on sisutühi. Nagu seletuskirjas on õigesti märgitud, peab võrguettevõtja juba täna lähtuma asjakohastes õigusaktides sätestatud nõuetest, mh peab isikuandmete töötlemine igal juhul vastama nii isikuandmete kaitse seaduses kui ka isikuandmete kaitse üldmääruses (IKÜM) sätestatud nõuetele. Sellisel viisil sõnastatud regulatsioon ei anna mitte mingit selgust isikuandmete töötlemise osas. Arusaamatuks jääb, millised isikuandmed kauglugemisseade kaudu kogutakse ja kuidas neid töödeldakse.

Kavandatava eeskirja § 30 lõike 7 kohaselt teavitab võrguettevõtja tarbijat uue kauglugemisseadme eri funktsioonidest ja tema isikuandmete kogumisest ning töötlemisest. Ka sellise sätte puhul peab AKI rõhutama, et andmesubjekti (antud juhul tarbijat) peab andmetöötleja igal juhul teavitama isikuandmete kogumisest ning töötlemisest (kui seadusega ei ole ette nähtud selle kohustuse piiramist) ning selline kohustus tuleneb otse IKÜM artiklitest 12-15.

Ühtlasi märgime, et juhul, kui kavandatava regulatsiooniga soovitakse sätestada spetsiifilisi isikuandmete kaitse nõudeid või reegleid, mis kohalduvad konkreetsetes olukorras, siis sellist võimalust volitusnorm (elektrituruseaduse § 42 lõige 3) ette ei näe. Selgitame, et igasugune isikuandmete töötlemine riivab põhiseaduse (PS) §-is 26 sätestatud õigust eraelu puutumatusele. PS § 11 kohaselt tohib õigusi ja vabadusi piirata ainult kooskõlas põhiseadusega. See tähendab, et

niisugune piirang peab olema kooskõlas ka PS § 3 esimese lausega, mille kohaselt teostatakse riigivõimu üksnes põhiseaduse ja sellega kooskõlas olevate seaduste alusel. Sättes väljendatud üldise seadusereservatsiooni põhimõtte järgi peab põhiõigusi puudutavates küsimustes kõik olulised otsused langetama seadusandja.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Pille Lehis
peadirektor

Irina Meldjuk
Irina.Meldjuk@aki.ee
627 4108